

SINIF ÖĞRETMENİ YETİŞTİREN OKULLARDA ÖĞRETMENLİK MESLEK BİLGİSİ DERSLERİNİN PROGRAM İÇİNDEKİ YERİ

Doç.Dr. Sefer ADA*

ÖZET

Bilim ve teknolojinin hızla ilerlediği ve bireylerden beklenenlerin değiştiği çağımızda yetiştirilen öğretmenlerde bulunması gereken özellikler de hızla farklılaşmaktadır. Bu bağlamda öğretmen adaylarının sahip olması gereken nitelikleri kapsayan eğitim programları da geçmişten günümüze gerek amaçlar bakımından gerekse nitelik ve nicelik bakımından sürekli olarak bir değişim içerisine girmiştir.

Bu çalışmada, tarih süreci içerisinde ilköğretimde sınıf öğretmeni yetiştiren okulların öğretmenlik meslek bilgisi dersleri ve bu derslerin çeşitli özellikler bakımından karşılaştırılması amaçlanmıştır.

Anahtar Sözcükler : Sınıf öğretmenliği, programı, öğretmenlik mesleği

---

* Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalı

**THE ROLE OF PROFESSIONAL TEACHER DEVELOPMENT
COURSES IN THE SCHOOLS TRAINING PRIMARY SCHOOL
CLASS TEACHERS**

SUMMARY

In our century when the science and technology develops rapidly and the expectations from the individuals change, the properties of the teachers who are trained also differ rapidly. With this regard, the training programs covering the qualities that the teacher candidates should possess are in continuous change in the content of both quality and quantity and purposes.

In this study, it is aimed to compare the professional teacher development courses in the schools that train the class teachers for primary schools and various characteristics of such courses in the historical context.

Key words : Primary school class teaching, program, professional teaching

Devletin eğitim, öğretim ve bununla ilgili yönetim görevlerini üzerine alan ve özel bir ihtisas mesleği” (1739 sayılı kanununun 43. maddesi) olarak tanımlanan öğretmenlerin yetiştirilmesi, geçmişten zamanımıza kadar farklılık arz etmiştir. Her kademede görev yapacak olan öğretmenler farklı okullarda, farklı programlarla mesleğe hazırlanmaktadır. Örneğin, İlköğretim alanında, sınıf öğretmeni olarak görev yapacak olan öğretmenler, Öğretmen Okulu, Eğitim Enstitüsü, Eğitim Yüksek Okulu ve Eğitim Fakültelerinde mesleğe hazırlanırlar.

Örgün eğitim kademeleri baz alındığında ülkemizdeki her “4 okuldan 3’ü ilköğretim okuludur. Her 11 öğrenciden 9’u ilköğretim öğrencisi ve her 4-5 öğretmenden 3’ü ilköğretim okulu öğretmeni (Çağlar, 1999, s:125) olması, branş öğretmenlerine göre sınıf öğretmenlerinin önemini daha da arttırmaktadır.

İlkokul öğretmeni yetiştiren okullardan, ileride çalışılacak alana yönelik amaçları gerçekleştirecek programı uygulamaları beklenir. Ancak eğitim sistemimiz içinde ilköğretimin amaçları nicel ve nitel olarak sürekli olarak değişmiştir. Örneğin 1913 tarih ve 305 sayılı Tedrisatı İptidaiye Kunun-i Muvakkatin 5. Maddesine göre; zihinsel yetilerin geliştirilmesi esas alınırken, 1926’da genç kuşağın uyumu, 1929’da İlk Mektepler Talimatnamesi’nde ise beden, ruh sağlığının geliştirilmesi, 1948’de yayınlanan İlkokul Programında ise eğitimin amaçları; bireysel, toplumsal, ekonomik, insan ilişkileri bakımından olmak üzere dört genel amaç belirlenmekte, her amaç da kendi içinde birtakım alt dallara ayrılmaktadır (Binbaşıoğlu, 1999, s:145-149).

Yukarıdaki amaçları gerçekleştirmek için ilkokul öğretmeni yetiştiren okullar öğrenim sürelerinin, hem programlarını, hem de öğrenci kaynaklarını sürekli olarak değiştirmişlerdir. Örneğin 1954-1970 yılları arasındaki dönemde İlköğretmen okullarının öğretim süresi 6 yıldır. 1970-1971 öğretim yılından itibaren süre kademeli olarak ilkokul üzerinden 7 yıla, ortaokul üzerinden 4 yıla çıkarılmıştır. 1974-1975’ten 1982’ye kadar İki Yıllık Eğitim Enstitüsü’nde ilkokul öğretmeni yetiştiriliyordu. 1982’den sonra önce İki Yıllık Eğitim Yüksekokulu daha sonra da Dört Yıllık Eğitim Fakültesine dönüştürüldü (Öztürk, 1999,s;292).

1982 yılına kadar Milli Eğitim Bakanlığı’nın denetiminde faaliyet gösteren ilkokul öğretmeni yetiştiren bu okullar, belirli amaçları gerçekleştirecek nitelikte örgütlenmişlerdir. İki Yıllık Eğitim Enstitülerinin amaçları gerçekleştirecek nitelikte olup olmadığı da hep tartışılmıştır. Örneğin “çevresinde sosyal ve kültürel kalkınmada önderlik etmek” (Kaya,1984, S:202). Görevini yalnız sınıfta ders vermek olarak algılayan bir öğretmenin yukarıda belirtilen kalkınma ve liderlikle ilgili anlayışı gerçekleştirmesi mümkün değildir.

Öğretmen yetiştiren her okul, genel olarak üç kategorideki dersleri programlarına koymak ve bununla ilgili teorik ve de uygulama çalışmalarını yapmak durumundadır. Bunlar: Genel kültür, özel alan yani uzmanlık alanı, ders ve konularda yeterli bilgi ve beceri, son olarak da öğretmenlik meslek bilgisi dersleridir (Ünal ve Ada, 1999, s:35).

Öğretmenlik meslek bilgisi dersleri sayı ve içerik bakımından sürekli olarak değişikliğe uğramıştır. Örneğin, 1924 programında “İçtimaiyat” (Sosyoloji) dersi, meslek dersleri kapsamı içine girmiştir. Bu dönemde ikinci değişiklik de, meslek derslerinin “Fenn-i Terbiye” gibi genel bir ad almaktan çıkarılması ve ayrı ayrı dersler haline getirilmesidir. Ruhiyat, Usul-i Tedris ve Tatbikat gibi (Binbaşoğlu, 1995, s:139).

Öğretmen yetiştiren okulların programının nitelik ve nicelik bakımından yeterli olması yanında bu programı uygulayacak öğretmenlerin de özellikleri son derece önemlidir. Cumhuriyet öncesi dönemde “taşra darulmuallimlerinin” kadroları son derece sınırlıydı. Bu nedenle, okulun idari kadrosunu aynı zamanda okul müdürlüğü de yapan bir öğretmen oluşturuyordu. (Öztürk, 1988, s:14). Zamanımızda sınıf öğretmeni yetiştiren okulların sayıları hızla artmakta, öğretmen ihtiyacı kendi iç bünyelerinde açılan lisansüstü programlar ile ya da yurtdışına bu amaç için gönderilen öğretim elemanları tarafından karşılanmaktadır.

Geçmişten zamanımıza kadar, ilköğretimde sınıf öğretmeni yetiştiren bazı okulların öğretmenlik meslek bilgisi dersleri bakımından mukayese edilmesi durumunda tabloda da görüldüğü gibi şu sonuçlar çıkmıştır:

Okullar	Genel Mezuniyet Kredisi	Öğretmenlik Meslek Bilgisi Dersleri Kredisi	Öğretmenlik Meslek Bilgisi Derslerinin Oranı	Genel Ders Sayısı	Öğretmenlik Meslek Bilgisi Derslerinin Sayısı
Köy Enstitüleri (1943)	*	*	%17	30	5
Öğretmen Okulu (C Tipi Erkek Öğretmen Okulu) 3 Yıl	105	22	%21	26	6
Öğretmen Okulu (B Tipi) 4 Yıl	190	27	%14	25	6
Eğitim Enstitüsü (1974-1975) 2 Yıl	104	40	%38	29	11
Eğitim Enstitüsü (1979-1980) 2 Yıl	112	21	%19	26	9
Eğitim Yüksekokulu (1983-1984) 2 Yıl	131	18	%14	34	7
Eğitim Yüksekokulu (1989-1990) 4 Yıl	191	52	%27	61	18

Eğitim Fakültesi (1998-1999) 4 Yıl	152	30	%20	48	9
---------------------------------------	-----	----	-----	----	---

* Köy Enstitülerindeki derslerin kredileri belli olmadığı için yazılmıştır. Ancak haftada 44 saat ders yapılıyordu; bunun 22 saati Kültür, 11 saati Tarım ve 11 saati de Teknik Eğitim dersleriydi. Öğretmenlik Bilgisi dersleri de Kültür derslerinin içinde yer alıyordu.

1943 Köy Enstitüleri programında dersler üç temel başlık altında sınıflandırılmıştı. Bunlar: Kültür Dersleri, Tarım (Ziraat) Dersleri ve Teknik ya da Teknik Eğitim Dersleriydi. Öğretmenlik meslek bilgisi dersleri Kültür derslerinin içinde sayılıyor ve beş dersten oluşuyordu. Bu derslerden “İş Eğitimi”, “İş Eğitim Tarihi” ve “Çocuk ve İş Ruh Bilimi” dersleri öğretmenlik meslek bilgisi dersleri Köy Enstitülerinin “İş Okulu” eğitim akımından ne derece etkilendiğini göstermektedir. Ayrıca diğer öğretmenlik bilgisi dersleri, “Öğretim Metodu ve Tatbikatı” ile “Toplum Bilgisi” dersleriydi ki bunlardan “Toplum Bilgisi” dersi sonradan “Sosyoloji” adı altında iki yıllık Eğitim Yüksek Okullarında okutulmuştur; ancak bu ders öğretmenlik meslek bilgisi dersleri arasında değildir. Öğretmenlik meslek bilgisi dersleri içinde okutulan “Eğitim Sosyolojisi” dersi belki de bu dersin uzantısı olabilir ki bu da B tipi 4 Yıllık Öğretmen Okulları, 1974-1975’teki 2 Yıllık Eğitim Enstitülerinde, 1983-1984’te 2 Yıllık Eğitim Yüksek Okullarında ve son olarak da 1990-1991’de 4 yıllık Eğitim Yüksek Okullarında aynı adlı okutulmuştur. Bu ders 1998-1999’da eğitim fakültelerinin yeniden yapılandırılması ile beraber uygulanmakta olan programda bu isimle kaldırılmış; fakat dersin içeriği “Öğretmenlik Mesleğine Giriş” dersi kapsamında tanımlanmıştır.

Köy Enstitülerinde okutulan bin başka öğretmenlik meslek bilgisi dersi de “Öğretim Metodu ve Tatbikatı” dersiydi. Bu ders ülkemizde öğretmen yetiştiren bütün kurumlarda sonradan da bu ve benzer isimlerle okutulmuştur. C Tipi Öğretmen Okullarında “Öğretim Metodu ve Uygulama”, B Tipi Öğretmen Okullarında “İlkokullarda Öğretim”, 1974-1975’teki Eğitim Enstitülerinde bu ders “İlkokullarda Öğretim I-II olarak, 1979-1980’deki Eğitim Enstitülerinde “Öğretim Yöntemleri-Eğitim Programı ve Yöntemler”, 1983-1984’teki Eğitim Yüksekokullarında “İlkokul Programı ve Öğretim İlkeleri”, 1990-1991’deki Eğitim Yüksek Okullarında “Genel Öğretim Yöntemleri” ve “İlkokul Programları ve Geliştirilmesi” adlarında okutulmuştur. Halen bu ders 1998-1999 Eğitim Fakültelerinde ise “Öğretimi Planlama ve Değerlendirme” adlı dersin içeriğinde tanımlanmıştır ve bu isimle okutulmaktadır.

C Tipi 3 yıllık Öğretmen Okullarında öğretmenlik meslek dersleri grubuna giren 6 değişik dersin olduğu görülmektedir. Bu okullardaki meslek dersleri içerisinde Köy Enstitüleri’nin “İş Eğitimi” dersleri yoktur ve günümüze gelinceye kadar sınıf öğretmeni yetiştiren hiçbir eğitim kurumunda bu tipte ve bu anlamda dersler okutulmamıştır ve okutulmamaktadır. C Tipi Öğretmen Okullarında Köy Enstitüleri’nden farklı olarak “Psikolojiye Giriş”, “Eğitim Psikolojisi”, “Teşkilat ve İdare” ile “Seminer Çalışmaları” dersleri öğretmenlik meslek bilgisi dersleri içerisinde okutulmuştur. “Psikolojiye Giriş” dersi

daha sonra B Tipi 4 Yıllık Öğretmen Okullarında “Psikoloji” adı altında öğretmenlik meslek dersleri içerisinde, 1983-1984 Eğitim Yüksek Okulları’nda “Genel Psikoloji” adında ve 1990-1991 Eğitim Yüksek Okulları’nda “Psikolojiye Giriş” adında ve kültür dersleri içinde okutulmuştur. 1974-1975 ve 1979-1980 Eğitim Enstitüleri ile 1998-1999 Eğitim Fakülteleri programlarında bu adda ya da içerikte bir ders yoktur. Eğitim Psikolojisi dersi ise, C Tipi ve B Tipi Öğretmen Okullarında , 1974-1975 ve 1979-1980 Eğitim Enstitülerinde, 1983-1984 ve 1990-1991 Eğitim Yüksek Okullarında aynı isimle okutulmuştur ve bir ara ders “Gelişim ve Öğrenme Psikolojisi” olarak iki dersin birleşimi şeklinde ele alınmıştır. 1998-1999 Eğitim Fakülteleri programında ise ders “Gelişim ve Öğrenme” dersi içeriğinde tanımlanmıştır. Teşkilat ve İdare dersi ise , B Tipi Öğretmen Okulları’nda “İlkokullarda Yönetim”, 1974-1975 Eğitim Enstitülerinde “Eğitim İdareciliği”, 1979-1980 Eğitim Enstitüleri ile 1983-1984 Eğitim Yüksek Okulları’nda “Eğitim Yönetimi”, 1990-1991 Eğitim Yüksek Okullarında ise “Eğitim Yönetimi ve Denetimi” adı altında okutulmuş ve 1998-1999 Eğitim Fakülteleri programında ise bu ders kaldırılmıştır. “Seminer Çalışmaları” dersi ise sadece 1990-1991 Eğitim Yüksek Okullarında “Uygulama Semineri” adında bir ders ile benzerlik göstermektedir.

B Tipi Öğretmen Okullarında bahsedilenlerden farklı olarak bir de, “Seçmeli Meslek Dersleri” olarak öğretmenlik meslek dersleri vardır. Bu derste öğrenciler, III. Sınıfta “Eğitim Araçları” ile “Rehberlik” derslerinden birini, IV. sınıfta ise “Okul Öncesi Eğitim”, “Özel Eğitim” ve “Halk Eğitimi” derslerinden birini seçerek devam ediyorlardı. Bu nitelikte bir seçmeli ders ise sadece 1974-1975 Eğitim Enstitülerinde “Seçmeli Meslek Dersleri I-II” olarak vardı. Diğer sınıf öğretmeni yetiştiren okulların hiçbirinde böyle bir ders yoktu. Ancak 1974-1975 ve 1979-1980 Eğitim Enstitüleri ile 1983-1984 ve 1990-1991 Eğitim Yüksek Okulları’nda ve 1998-1999 Eğitim Fakültelerinde “Rehberlik” dersi zorunlu meslek dersi olarak programlara konmuştur. Ayrıca “Eğitim Araçları” dersinin yerine 1990-1991 Eğitim Yüksekokullarında “Eğitim Teknolojisi” dersi ile 1998-1999 Eğitim Fakültelerinde ise, “Öğretim Teknolojisi ve Materyal Geliştirme” dersi zorunlu meslek dersleri arasında yer almıştır. "Özel Eğitim"dersi ile “Halk Eğitimi” dersi ise “Özel Eğitime Giriş” ve “Halk Eğitimi” adlarında 1990-1991 Eğitim Yüksek Okulu programında zorunlu dersler arasında yer almıştır. Okul Öncesi Eğitim dersi ise bundan sonra hiçbir programda yer almamaktadır.

1974-1975 Eğitim Enstitüleri’nde bunlardan farklı olarak üç ders göze çarpmaktadır. Bunlar, “Eğitime Giriş”, “Ölçme ve Değerlendirme”, “Ruh Sağlığı ve Rehberlik” dersleridir. Eğitime Giriş dersi, 1979-1980 Eğitim Enstitüleri, 1983-1984 ve 1990-1991 Eğitim Yüksek Okulları programında aynı isimle vardır. Ancak 1998-1999 Eğitim Fakültelerinde ise ders, “Öğretmenlik Mesleğine Giriş” adındaki derste tanımlanmıştır. Yine “Ölçme ve Değerlendirme” dersi 1979-1980 Eğitim Enstitüleri ile 1990-1991 Eğitim Yüksek Okulları programında aynı isimle vardır. 1998-1999 Eğitim Fakülteleri programında ise bu ders “Öğretimi Planlama ve Değerlendirme” dersi içerisinde tanımlanmıştır. “Rehberlik ve Ruh

Sağlığı” dersi ise, 1990-91 Eğitim Yüksek Okulları programında aynı isimle, 1979-80 Eğitim Enstitüleri, 1983-84 Eğitim Yüksek Okulları ile, 1998-99 Eğitim Fakültelerinin programında ise “Rehberlik” adında yer almaktadır.

1979-80 Eğitim Enstitüleri programında bunlardan farklı olarak “Araştırma” adında bir meslek dersi görülmektedir; ancak bu ya da benzeri bir ders hiçbir öğretmen yetiştiren kurumun meslek dersleri arasında yer almamakla beraber, 1990-91 Eğitim Yüksek Okulları programında kültür dersleri arasında “Araştırma Teknikleri” adında bir ders vardır.

1983-84 Eğitim Yüksek Okulları programında bu derslerden farklı bir ders yoktur. 1990-91 Eğitim Yüksek Okulları programında ise “Eğitim Felsefesi”, “Türk Eğitim Sistemi”, dersleri ile uygulama çalışmalarını “Okullarda Gözlem” ve “Okullarda Uygulama” olarak iki ders olarak yine “Eğitim Programları ve Öğretim Yöntemleri” dersleri de “Genel Öğretim Yöntemleri” ve “İlkokul Programları ve Geliştirme” olarak iki farklı ders halinde ele alınmıştır. “Eğitim Felsefesi” ve “Türk Eğitim Sistemi” dersleri 1998-99 Eğitim Fakülteleri programında yer almaktadır. Ancak bu iki ders “Öğretmenlik Mesleğine Giriş” dersi adında tanımlanmıştır. Ayrıca “Okullarda Gözlem” dersi “Okul Deneyimi I-II” olarak, “Okullarda Uygulama” dersi ise “Öğretmenlik Uygulaması” olarak 1998-99 Eğitim Fakülteleri programında yine iki ayrı şekilde ele alınmıştır. Ayrıca 1998-99 Eğitim Fakülteleri programında “Eğitim Programları ve Öğretim Yöntemleri” dersleri ile “Ölçme ve Değerlendirme” dersleri birleştirilerek “Öğretimi Planlama ve Değerlendirme” dersi olarak tanımlanmıştır.

1998-99 Eğitim Fakülteleri programlarında önceki dönemlere kıyasla oldukça büyük değişiklikler olmuştur. Bu tarihten itibaren eğitim fakülteleri YÖK tarafından yeniden yapılandırma süreci içine alınmış ve programlarda da önemli değişiklikler olmuştur. Öğretmenlik meslek derslerinin isimleri ve içerikleri oldukça değişmiştir. Yukarıda bahsedilenlerin dışında burada bahsedilmeyen ders “Sınıf Yönetimi” dersidir. Bu ders daha önce hiçbir okulun programında yer almayan bir ders olarak öne çıkmaktadır. Aslında 1998-99 Eğitim Fakülteleri programlarındaki meslek derslerinin adları “Rehberlik” dersi dışında tamamen değişmiştir; ancak köklü olarak değişen “Sınıf Yönetimi” dersidir. Diğer dersler eski derslerin bir ya da birkaçının birleştirilmesi ile oluşmuş derslerdir.

İlkokul öğretmeni yetiştiren okulların öğretmenlik bilgisi dersleri içinde yer alan öğretmenlik uygulaması, her dönem farklı kredi ve süreler ve de yerleşim birimlerinde gerçekleştirilmiştir. “Öğretmen adaylarına, öğretmeni olacağı alanda ve öğretim düzeyinde, bizzat sınıf içinde öğretmenlik becerisi kazandıran ve belirli bir dersi ya da dersleri planlı bir şekilde öğretmesini sağlayan; uygulama etkinliklerinin tartışılıp değerlendirildiği bir ders” (Öğretmenlik Uygulaması Yönergesi, 1998, s.2) olarak kabul edilen öğretmenlik uygulaması konusunda 1998 yılına gelinceye kadar ayrıntılı bir yönerge ya da çalışma planına rastlanmamıştır. 1998-99 öğretim yılından geçerli olmak üzere yürürlüğü konulan “Öğretmen

Adaylarının Milli Eğitim Bakanlığı'na Bağlı Eğitim Öğretim Kurumlarında Yapacakları Öğretmenlik Uygulamasına İlişkin Yönerge", 1739 Sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu, 3797 Sayılı Milli Eğitim Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ve 2547 Sayılı Yüksek Öğretim Kanununun ilgili hükümlerine dayanılarak hazırlanan bu yönergede; uygulamanın dayandığı temel ilke ve kurallar, uygulamada yer alacak kurum ve kişilerin görev, yetki ve sorumluluklarının belirlenmesi, öğretmen yetiştiren kurumların öğretmenlik uygulaması çalışmalarında birlik ve beraberliğin sağlanması ve de en önemlisi işveren konumunda olan Milli Eğitim Bakanlığı ile Yükseköğretim Kurumu arasında bir işbirliğinin sağlanması öngörülmüştür.

1998-1999 öğretim yılında yürürlüğe giren Eğitim Fakültesi Öğretmen Yetiştirme Lisans Programı'nda diğer öğretmen yetiştiren okulların programında olmayan "Okul Deneyimi I" ve "Okul Deneyimi II" (toplam 140 saat) konulmuştur. Bu dersin amacı da, öğretmen adaylarına, okul örgütü ve yönetimi ile okullardaki günlük yaşamı tanıma, eğitim ortamlarını inceleme, ders dışı etkinliklere katılma, deneyimli öğretmenleri görev başında gözleme, öğrencilerle bireysel ve küçük gruplar halinde çalışma ve kısa süreli öğretmenlik deneyimleri kazanma olanağını veren, onların öğretmenlik mesleğini doğru algılayıp benimsemelerini sağlayan fakülte öğretim programında yer alan öğretmenlik uygulamasından (toplam 112 saat teorik ve uygulama) önce yer alan okul deneyimi, yukarıda açıklanan amaçtan da anlaşıldığı gibi, çoğunlukla pasif gözleme dayanmaktadır. Öğretmenlik hakkında yeterli altyapıya sahip olamayan öğrencileri birinci sınıfta ilköğretim okullarına göndermek, hem gittikleri okul için hem de kendileri için büyük sorunların ortaya çıkmasına neden olmaktadır. İlkokul öğretmenleri kendilerini aday öğretmen tarafından gözetlendiği duygusuna kapılmanın endişesi içinde tedirgin olmaktadır. Kısaca Okul Deneyimi I ve II, öğretmenlik uygulaması teorik ve uygulama olarak toplam 252 saatlik bir çalışmayı kapsayan bu etkinlik için gereğinden fazla zaman ayrılmıştır.

TARTIŞMA

Gelişen ve değişen ülkenin koşullarına göre, öğretmen yetiştiren okulların programlarında değişiklik yapılması kaçınılmazdır. Ancak her değişikliğin beklenen ihtiyaçlara cevap verebilmesi için önceden iyi planlanması gerekir. Yeterince ön çalışma yapmadan hazırlanan programların istenilen sonuçları gerçekleştirmesini beklemek mümkün değildir. Program geliştirirken "toplum ve bireylerden toplanılan bilgileri önceki uygulamaların sonunda yapılan değerlendirmeler, belirlenen hedeflere ulaşma derecesi saptanmalıdır" (Saylor, Alexander, Lewis, 1981, s:183). Ayrıca program çalışmalarına katılan ekibin içinde mutlaka uygulayıcı pozisyonunda olan öğretim elemanlarının bulunmasına özen gösterilmeli ve her yeni program uygulanmadan önce, yeterli bir sürede belirli bir okulda denemelidir.

Kısaca, öğretmenlerin bütün eğitim işlerinde en belirgin rolleri oynadıkları bütün eğitimcilerce kabul edilmiş bulunmaktadır. Öğretmenlerin mesleki yeterlilikleri, davranışları, değerleri, dünya görüşleri ve sosyal eğilimleri öğrencilerin davranışlarını ve bilgilerini etkilemektedir (Karagöz ve Diğerleri, 1993, s:222).

Bunun için öğretmen yetiştiren okulların programları, özellikle de bu program içinde öğretmenlik meslek bilgisi dersleri dinamik toplumun koşulları gereği sürekli olarak ihtiyacı karşılayacak şekilde yeniden düzenlenmelidir.

KAYNAKLAR

- Binbaşıoğlu, Cavit, “Cumhuriyet Döneminde İlkokul Programı”, 75. Yılda Eğitim, Türkiye İş Bankası Yayınları, 1999
- Binbaşıoğlu, Cavit, Türkiye’de Eğitim Bilimleri Tarihi, M.E.B., 1995
- Çağlar, Adil, “75. Yılda Cumhuriyet’in İlköğretim Birikimi”, 75. Yılda Eğitim, Türkiye İş Bankası Yayınları, 1999.
- Eğitim Fakülteleri Öğretmen Yetiştirme Lisans Programları, Y.Ö.K. Ankara, 1998.
- Karagöz ve Diğerleri, “Türkiye’de Öğretmen Eğitim Politikaları ve Modelleri, İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi, 1993.
- Kaya, Yahya Kemal, İnsan Yetiştirme Düzenimiz, Ankara H.Ü. Sosyal ve İdari Bilimler Döner Sermayesi İşletmesi, 1984.
- Milli Eğitim Temel Kanunu, 1739.
- Öğretmen Adaylarının Milli eğitimi Bakanlığına Bağlı Eğitim-Öğretim Kurumlarında Yapacakları Öğretmenlik Uygulamasına İlişkin Yönerge, Ankara, 1998.
- Öğretmen Okulları ve Köy Enstitüleri Programı, Anakara Milli Eğitim Bakanlığı Yayını, 1952.
- Öztürk, Cemil, “Cumhuriyet Döneminde Öğretmen Yetiştirme”, Türkiye İş Bankası Yayınları, 1999.
- Öztürk, Cemil, Türkiye’de Düenden Bugüne Öğretmen Yetiştiren Kurumlar, Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Yayını, 1998.
- Saylor, G., Alexander,, W.,Lewis, A., Curriculum Planning for Better Teaching and Learning, Newyork: Holt, Rirchard and Winston, 1981.
- Ünal, Semra, Ada, Sefer, Öğretmenlik Mesleğine Giriş, M.Ü. Teknik Eğitim Fakültesi Yayını, 1999.